

Binnenland 18 maart 2016

De Telegraaf

REFERENDUMCOMMISSIE CONTROLEERDE

AANVRAGERS NIET

Subsidies klakkeloos verstrekt

door Olof van Joolen en Jan-Willem Navis

De referendumcommissie van het Rijk heeft subsidie voor campagnes rond het Oekraïne-referendum toegekend aan instellingen en bedrijven zonder te controleren welke personen er achter de aanvragen schuilgaan. Dat erkent de commissie in reactie op een onderzoek van De Telegraaf.

Daaruit blijkt dat drie weken voor het referendum veel plannen nog niet zijn uitgevoerd. En de plannen die wel zijn uitgevoerd worden bedolven onder een stortvloed aan kritiek. „Geldverspilling”, zei minister Dijsselbloem (Financiën)

bijvoorbeeld recht in het gezicht van de man die toiletrollen liet bedrukken met argumenten tegen het verdrag dat de EU sloot met de regering in Kiev.

De referendumcommissie, door het kabinet ingesteld om de stembusgang in goede banen te leiden, heeft de rollen betaald met belastinggeld. Een bewuste keuze, zegt de commissie.

Omdat de leden van de commissie bang waren voor een te hoge werkdruk, is de inhoud van de plannen bewust niet getoetst. „Het uitgangspunt was: wie het eerst komt, die het eerst maalt”, vertelt woordvoerder Frank Wassenaar namens het comité, dat zelf niet wil reageren. Zo kon een bedrijf dat sinds 2011 geen jaarcijfers meer inleverde, 30.000 euro opstrijken voor een website.

Door de eigen regels die de commissie opstelde, konden organisaties met verschillende inschrijvingen in de Kamer van Koophandel meerdere keren subsidie aanvragen. Zo ontving de Partij voor de Dieren via drie verschillende rechtspersonen driemaal 50.000 euro, voor advertentiecampaagnes tegen het verdrag.

De PvdA (voorzitter) schoot tweemaal raak: uit naam van de Jonge Socialisten en middels de Max van der Stoel Foundation. Niks mis mee, vindt de referendumcommissie. „Je kunt dit vergelijken met drie voetbalverenigingen, die allen in hun kantine een debat willen organiseren”, stelt woordvoerder Frank Wassenaar. „Die zijn ook allemaal lid van de KNVB.”

De subsidiegevers hebben niet gezien dat er ook een opvallende dubbelrol is voor twee partijen die geld krijgen om voor het verdrag te pleiten richting de homogemeenschap.

Er gaat belastinggeld naar twee rechtspersonen die gevestigd zijn op hetzelfde adres aan de Herengracht in Amsterdam. Enig aandeelhouder Frederik van den Bosch van de Gay Group BV is ook bestuurder van de stichting Homodigen. Die maatschappelijke organisatie krijgt 13.000 euro voor een 'Rainbow Tour'. Het bedrijf van Van den Bosch casht 16.000 euro voor een 'LGBT Stemwijzer'.

Woordvoerder Wassenaar van de commissie zegt dat bij de beoordeling niet is gekeken naar wie de scepter zwaait bij de aanvragers.

Veel organisaties moeten zich haasten om het geld op te maken voor 6 april. Bij de Stichting Geschiedenis Totalitaire Regimes en hun Slachtoffers waren ze volgens voorzitter Johann Grünbauer de subsidieaanvraag al bijna vergeten. Het kwam als een verrassing dat de referendumcommissie bijna 50 mille overmaakte.

Het Amsterdamse Val di Cecina bv. kreeg ruim 45.000 euro voor het brengen van neutrale informatie op sociale media. Het bedrijf is van filmondernemer Anne-Paul Houwen. Ondanks herhaald verzoek is is hij niet bereid uit te leggen wat er exact met het subsidiegeld gebeurt.

Er zijn ook ondernemers die er voor uitkomen dat het belastinggeld een mooie aanvulling op de omzet is. Egbert Bulten van reclamebureau EF2 uit Veenendaal: „Wij kozen bewust om ons voor het verdrag uit te spreken, omdat we inzagen dat in die categorie de minste aanvragen zouden komen.”

Voor eigen personeel mag EF2 maximaal 35 euro per uur in rekening brengen bij de referendumcommissie, net als andere organisaties. Bulten laat zichzelf als extern inhuren, en valt daardoor buiten die beperking.